Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Georgeta Grozav
Dosarul nr. 2ac-648/25
(2-22013682-02-2ac-23102025)

D E C I Z I E

13 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Hristina Craveț şi Eleonora Badan-Melnic
Grefier Gabriela Catrinesco

examinând, în şedinţă de judecată publică, cererea de apel declarate de avocata Tatiana Frunze, în interesele SRL „Stegamax Pro”,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 septembrie 2025, prin care s-a respins acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Stegamax Pro” către SC „Panilino” SRL privind încasarea datoriei, a comisionului de agent şi a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 31 ianuarie 2022 SRL „Stegamax Pro” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SC „Panilino” SRL privind încasarea datoriei și a comisionului de agent şi a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 26 octombrie 2020 a încheiat cu SC „Panilino” SRL contractul de agenție nr. 06, în temeiul căruia și-a asumat obligația de a identifica potențiali clienți pentru pârât.

În executarea obligațiilor contractuale, reclamanta a identificat în anul 2020 clientul The Moldovan Retail Store LTD, cu care, ulterior, SC „Panilino” SRL a încheiat mai multe tranzacții de vânzare-cumpărare a produselor comercializate de aceasta.

Reclamanta a susținut, că executarea obligațiilor asumate în temeiul contractului de agenție este confirmată prin actele de prestări servicii și facturile fiscale emise și semnate de părți, după cum urmează: actul de prestări servicii din 23 noiembrie 2020 și factura fiscală nr. EAA003759740 din 23 noiembrie 2020, în valoare de 567,65 euro; actul de prestări servicii din 9 martie 2021 și factura fiscală nr. EAA004772760 din 11 martie 2021, în valoare de 684 euro; actul de prestări servicii nr. 4 din 5 mai 2021 și factura fiscală nr. EAA005389949 din 6 mai 2021, în valoare de 486,75 euro; precum și actul de prestări

servicii nr. 5 din 5 august 2021 și factura fiscală nr. EAA006429668 din 9 august 2021, în valoare de 325,04 euro.

În acest context, reclamanta a susținut că tranzacțiile încheiate în anul 2021 între pârâtul SC „Panilino” SRL și The Moldovan Retail Store LTD au fost realizate ca urmare a executării obligațiilor contractuale asumate de agent, respectiv a demersurilor întreprinse de SRL „Stegamax Pro” pentru identificarea și atragerea clientului respectiv în vederea procurării produselor pârâtului.

Reclamanta a mai menționat că, la 16 decembrie 2021 a expediat în adresa pârâtului o somație, recepționată la 20 decembrie 2021, prin care a solicitat: prezentarea rapoartelor privind vânzările efectuate, precum și a copiilor contractelor încheiate între SC „Panilino” SRL și The Moldovan Retail Store LTD, a corespondenței purtate cu clientul, a comenzilor, actelor de export, inclusiv a facturilor cu mențiunile serviciului vamal, a actului de verificare pentru perioada anilor 2020-2021 și a extraselor bancare care confirmă decontările dintre client și principal; efectuarea calculului și achitarea comisionului cuvenit SRL „Stegamax Pro” pentru toate tranzacțiile încheiate între SC „Panilino” SRL și The Moldovan Retail Store LTD, cu aplicarea procentului de comision corespunzător mărfurilor comercializate, potrivit actelor de prestări servicii;repararea prejudiciului

pretins cauzat reputației comerciale a SRL „Stegamax Pro”, în cuantum de 100 000 lei, ca urmare a acțiunilor pe care reclamantul le-a calificat drept neloiale din partea SC „Panilino” SRL; compensarea cheltuielilor suportate pentru asistența juridică, în cuantum de 2 000 lei, efectuate până la expedierea somației; respectarea, pentru viitor, a prevederilor contractului de agenție nr. 06 din 26 octombrie 2020 în ceea ce privește orice livrare sau tranzacție încheiată cu The Moldovan Retail Store LTD și/sau cu persoanele afiliate acestuia.

Reclamantal a susținut că, deși somația a fost recepționată de pârât la 20 decembrie 2021, acesta nu a întreprins nicio acțiune în vederea soluționării pretențiilor formulate și nu a prezentat informațiile solicitate.

Totodată, SRL „Stegamax Pro” a menționat că, potrivit facturilor fiscale emise anterior, pârâtul a achitat comisionul de agent aferent unor tranzacții încheiate între SC „Panilino” SRL și The Moldovan Retail Store LTD în perioada anilor 2020-2021, fapt care, în opinia reclamantei, confirmă atât existența raporturilor contractuale dintre părți, cât și recunoașterea obligației de achitare a comisionului pentru tranzacțiile generate prin activitatea agentului.

În aceste circumstanțe, reclamanta SRL „Stegamax Pro” a solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la SC „Panilino” SRL în beneficiul său a comisionului de agent pretins datorat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 10 decembrie 2022, avocatul Frunze Tatiana, acționând în interesele reclamantei SRL „Stegamax Pro”, a depus cerere de completare a acțiunii (f.d. 57-58).

În motivarea cererii, reprezentantul reclamantului a menționat că, prin acțiunea inițială, s-a solicitat încasarea comisionului de agent aferent tranzacțiilor efectuate de pârât cu clientul The Moldovan Retail Store LTD, identificat de reclamant în temeiul contractului de agenție. Prin cererea de completare, însă, reclamantul a extins pretențiile și a solicitat încasarea comisionului de agent și pentru tranzacțiile efectuate de pârât cu un alt client identificat de acesta în executarea obligațiilor contractuale, și anume compania franceză SAS Moldovan.

Totodată, reprezentantul reclamantei a indicat că, la cererea de chemare în judecată, au fost anexate actele de predare-primire din 23 noiembrie 2020, 23 ianuarie 2021, 9 martie 2021, 5

mai 2021 și 5 august 2021, din conținutul cărora rezultă achitarea de către pârât a comisionului de agent aferent unor exporturi efectuate către The Moldovan Retail Store LTD și SAS Moldovan.

Reclamanta a mai invocat că, în luna septembrie 2022, a expediat în adresa pârâtei o somație, prin care a solicitat achitarea datoriei pretins rezultate din executarea contractului de agenție, în cuantum de 13 890,35 lei. Deși somația a fost recepționată, pârâtul nu a formulat un răspuns și nu a procedat la achitarea sumei solicitate.

În aceste circumstanțe, reprezentantul reclamantei a solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la SC „Panilino" SRL în beneficiul SRL „Stegamax Pro" a datoriei în cuantum de 13 890,65 lei, a comisionului de agent datorat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, la 24 mai 2023,avocatul Tatiana Frunze, în interesele reclamantei SRL „Stegamax Pro", a depus o nouă cerere de completare a acțiunii (f.d. 68-70).

În susținerea acesteia, reprezentantul reclamantei a invocat informația furnizată de Serviciul Vamal, potrivit căreia pârâtul ar fi efectuat exporturi către ambele companii identificate de reclamantă, fără a-l informa pe acesta și fără a achita comisionul de agent aferent.

Astfel, potrivit informațiilor invocate de reclamantă, în adresa The Moldovan Retail Store LTD au fost efectuate exporturi la 27 octombrie 2021, în valoare de 11 407,25 euro, și la 23 noiembrie 2021, în valoare de 10 064 euro, iar în adresa SAS Moldovan au fost efectuate exporturi la 16 septembrie 2021, în valoare de 2 232 euro, și la 31 martie 2023, în valoare de 12 436,50 euro.

Reclamanta a susținut că, potrivit prevederilor contractului de agenție, comisionul agentului constituia 5% din valoarea totală a fiecărei comenzi. Prin urmare, raportând cotele de comision la valoarea exporturilor indicate, acesta a apreciat că pârâtul datorează comision de agent în cuantum total de 1 806,98 euro.

Totodată, reclamanta a făcut trimitere la actul de verificare din 9 noiembrie 2021, potrivit căruia, în opinia sa, SC „Panilino" SRL mai datorează SRL „Stegamax Pro" suma de 13 890,65 lei pentru exporturile efectuate către cele două companii.

Prin urmare, prin cererea de completare, reclamantul a solicitat obligarea pârâtului la achitarea comisionului de agent aferent tuturor tranzacțiilor despre care susține că au fost realizate cu clienții identificați în executarea contractului de agenție, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 septembrie 2025 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Stegamax Pro" către SC „Panilino" SRL privind încasarea datoriei în mărime de 13 890,65 lei, a comisionului de agent în mărime de 1 806,98 euro și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 6 septembrie 2025 avocata Tatiana Frunze, în interesele SRL „Stegamax Pro”, a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 septembrie 2025, solicitînd casarea acesteia și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, reprezentantul apelantei S.R.L. „Stegamax Pro” a susținut că prima instanță a apreciat eronat materialul probator administrat și a ajuns la concluzii neîntemeiate cu privire la lipsa dovezilor privind contribuția agentului la încheierea tranzacțiilor pentru care se solicită achitarea comisionului.

Apelanta a criticat concluzia instanței potrivit căreia, nu ar fi demonstrat faptul că încheierea contractelor dintre SC „Panilino” SRL și clienții The Moldovan Retail Store LTD și SAS Moldovan a fost determinată de eforturile agentului comercial. În acest sens, a invocat prevederile contractului de agenție, potrivit cărora comisionul agentului constituie 5% din valoarea totală a fiecărei comenzi, susținând că existența acestei clauze contractuale a fost stabilită, iar instanța de fond ar fi apreciat în mod eronat contrariul.

Apelanta a mai contestat concluzia primei instanțe referitoare la necesitatea demonstrării calculului comisionului de agent, susținând că procentul comisionului este expres prevăzut în contract și constituie 5% din valoarea fiecărei comenzi, astfel încât cuantumul comisionului poate fi determinat prin raportare la valoarea tranzacțiilor efectuate.

Totodată, apelanta a criticat concluzia instanței de fond referitoare la faptul că nu ar fi demonstrat expedierea unei oferte către client după încetarea contractului de agenție, în vederea justificării comisionului aferent facturii din 31 martie 2023. În opinia apelantei, această împrejurare nu poate constitui un temei pentru respingerea pretenției, întrucât dreptul agentului la comision nu este exclus prin simpla încetare a contractului de agenție.

În acest sens, apelanta a invocat prevederile art. 1705 Cod civil, potrivit cărora agentul comercial are dreptul la comision pentru contractele încheiate cu un client pe durata agenției comerciale, dacă acestea au fost încheiate ca rezultat al eforturilor agentului comercial, inclusiv atunci când este vorba despre un terț care a fost anterior atras de agent în calitate de client al principalului în contracte de același fel.

Apelanta a făcut trimitere și la art. 1705 alin. (2) Cod civil, potrivit căruia dreptul la comision apare, între altele, în cazul în care principalul și-a executat sau trebuia să-și execute obligațiile rezultate din contract ori în cazul în care clientul și-a executat obligațiile rezultate din contract sau suspendă executarea în mod justificat.

În opinia apelantei, din aceste dispoziții legale rezultă că dreptul agentului la comision este condiționat de existența unei legături între eforturile agentului și contractele încheiate de principal cu clienții atrași, iar nu de menținerea raportului contractual dintre agent și principal până la momentul executării tuturor tranzacțiilor ulterioare.

Totodată, apelanta a susținut că prima instanță a interpretat eronat efectele încetării contractului de agenție, considerând că, după încetarea acestuia, agentul nu mai poate pretinde plata comisionului. În opinia sa, legislația civilă nu exclude dreptul agentului la comision pentru tranzacțiile încheiate după încetarea contractului, în condițiile în care clientul a fost identificat și atras anterior de agent, iar tranzacțiile ulterioare sunt rezultatul eforturilor depuse de acesta în perioada de valabilitate a contractului.

În susținerea acestei poziții, apelanta a invocat faptul că între SRL „Stegamax Pro” și SC „Panilino” SRL au existat raporturi contractuale în temeiul contractului de agenție, iar materialele cauzei, inclusiv corespondența purtată între companiile implicate, actele de prestări servicii, actele de verificare și facturile fiscale, ar confirma implicarea agentului în identificarea și atragerea clienților respectivi.

Apelanta a susținut că, în urma eforturilor depuse de SRL „Stegamax Pro”, SC „Panilino” SRL a efectuat exporturi către The Moldovan Retail Store LTD și SAS Moldovan, iar faptul că pârâta a achitat anterior comisioane de agent pentru tranzacții efectuate cu aceste companii constituie o confirmare a faptului că respectivele relații comerciale au fost generate prin activitatea agentului.

În acest context, apelanta a menționat că în cadrul ședințelor de judecată, intimata ar fi recunoscut faptul că tranzacția efectuată cu SAS Moldovan la 23 noiembrie 2021, în valoare de 10 064 euro, a fost realizată ca urmare a activității apelantei și că ar fi fost dispusă să achite comisionul aferent acestei tranzacții. În opinia apelantei, această recunoaștere confirmă existența dreptului său la comision.

Apelanta a susținut că aceeași situație este valabilă și în cazul exporturilor efectuate către The Moldovan Retail Store LTD, acestea fiind, de asemenea, rezultatul eforturilor depuse de agent pentru identificarea și atragerea clientului.

În ceea ce privește argumentul primei instanțe referitor la achitarea impozitului pe venit de către apelantă, aceasta a susținut că o asemenea împrejurare este lipsită de relevanță pentru soluționarea litigiului, întrucât obligațiile fiscale ale agentului nu au legătură cu existența și întinderea obligației contractuale a principalului de achitare a comisionului.

Totodată, apelanta a invocat prevederile art. 1707 Cod civil, potrivit cărora principalul este obligat să achite agentului comercial comisionul cel târziu în ultima zi a lunii următoare trimestrului în care agentul a dobândit dreptul la comision. În opinia apelantei, această normă confirmă caracterul obligatoriu al plății comisionului odată cu nașterea dreptului agentului la remunerație.

De asemenea, apelanta a făcut trimitere la prevederile art. 774 alin. (1), art. 775 și art. 776 Cod civil, susținând că, în virtutea raportului obligațional, creditorul este îndreptățit să pretindă executarea prestației, iar debitorul este ținut să o execute cu bună-credință.

În opinia apelantei, raportând normele legale menționate la circumstanțele cauzei, rezultă existența obligației contractuale a intimatei de a achita comisionul pentru tranzacțiile realizate cu clienții identificați de agent.

Prin urmare, apelanta a susținut că prima instanță a apreciat în mod eronat probele administrate, a interpretat necorespunzător dispozițiile legale aplicabile contractului de agenție și a concluzionat neîntemeiat asupra lipsei dreptului său la comision.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 3 septembrie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 6 septembrie 2025, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Poziția părților în ședința de apel:

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantei SRL „Stegamax Pro”, avocata Tatiana Frunze a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul intimatei SC „Panilino” SRL, avocata Victoria Zgherea în ședința de judecată a pledat pentru respingerea apelului și menținerea hotărîrii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilesc că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Din probatoriul administrat în cauză, Colegiul judiciar constată că, la 26 octombrie 2020 între SC „Panilino” SRL, în calitate de comitent, și SRL „Stegamax Pro”, în calitate de agent, a fost încheiat contractul de agenție nr. 06 (f.d. 7-9, 11-13).

Potrivit obiectului contractului, agentului îi revenea obligația de a desfășura, în numele comitentului, activități de analiză a pieței și a mediului concurențial, identificarea și atragerea potențialilor clienți pe teritoriul convenit cu comitentul, negocierea condițiilor de livrare, precum și acordarea asistenței necesare în vederea încheierii acordurilor dintre potențialii clienți și comitent, în limitele activităților statutare ale acestuia.

Executarea de către agent a obligațiilor asumate prin contract este confirmată și prin actele de prestare a serviciilor semnate de ambele părți. Astfel, potrivit actului de prestare a serviciilor nr. 4 din 9 martie 2021, agentul a prestat serviciile prevăzute de contractul de agenție nr. 06 din 26 octombrie 2020, iar comitentul a confirmat că acestea au fost executate corespunzător, exprimându-și disponibilitatea de a achita integral contravaloarea serviciilor în sumă de 684 euro, în modul și termenul stabilite prin contract (f.d. 23-25).

Aceleași împrejurări rezultă din actul de prestare a serviciilor nr. 4 din 5 mai 2021, prin care părțile au confirmat prestarea corespunzătoare a serviciilor de către agent și obligația comitentului de a achita suma de 486,75 euro (f.d. 14-16), precum și din actul de prestare a serviciilor nr. 5 din 5 august 2021, prin care a fost confirmată executarea corespunzătoare a serviciilor și obligația de plată în cuantum de 325,04 euro (f.d. 20-22).

La 1 decembrie 2021 SRL „Stegamax Pro” a expediat în adresa SC „Panilino” SRL o somație, prin care a solicitat soluționarea situației litigioase pe cale extrajudiciară, în termen de 10 zile lucrătoare de la recepționarea acesteia (f.d. 30-32).

Astfel, reclamantul a solicitat prezentarea rapoartelor privind vânzările efectuate, a copiilor contractelor încheiate între SC „Panilino” SRL și The Moldovan Retail Store LTD, a corespondenței purtate cu clientul, a comenzilor, actelor de export și a actului de verificare

aferente perioadei 2020-2021, precum și a extraselor bancare care confirmă decontările dintre client și principal.

Totodată, reclamantul a solicitat efectuarea calculului și achitarea comisionului de agent aferent tuturor tranzacțiilor încheiate între SC „Panilino” SRL și The Moldovan Retail Store LTD, cu aplicarea procentului de comision prevăzut în contract și reflectat în actele de prestare a serviciilor.

De asemenea, prin somație, reclamantul a solicitat remedierea pretinsului prejudiciu reputațional în cuantum de 100 000 lei, compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 2 000 lei, precum și respectarea, pentru viitor, a prevederilor contractului de agenție nr. 06 din 26 octombrie 2020 în cazul livrărilor sau tranzacțiilor efectuate cu The Moldovan Retail Store LTD și/sau cu părțile afiliate acesteia.

Deși somația a fost recepționată de către SC „Panilino” SRL la 20 decembrie 2021, pârâta nu a formulat un răspuns și nu a întreprins acțiuni în vederea soluționării pretențiilor formulate de reclamant (f.d. 30-32).

În aceste circumstanțe, constatând lipsa unei reacții din partea pârâtei și nefiind soluționat litigiul pe cale amiabilă, la 31 ianuarie 2022 SRL „Stegamax Pro” a sesizat instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitând valorificarea drepturilor pretinse în temeiul contractului de agenție.

Fiind învestită cu examinarea acțiunii, prima instanță a conchis asupra netemeiniciei acesteia, dispunând respingerea pretențiilor formulate de SRL „Stegamax Pro”.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate prin prisma motivelor invocate în apel, în coroborare cu materialele cauzei, probele administrate și normele de drept material incidente raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că soluția primei instanțe este legală și întemeiată, fiind rezultatul unei aprecieri complete, obiective și coroborate a probatoriului administrat, precum și al aplicării corecte a normelor de drept material incidente.

În susținerea acestei concluzii, Colegiul reține că, potrivit art. 775 alin. (1) Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Conform art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații, aceasta urmând a fi executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Totodată, potrivit art. 1701 Cod civil, prin contractul de agenție comercială agentul comercial se obligă să acționeze în mod permanent, în calitate de intermediar independent, pentru a negocia sau a încheia contracte în numele principalului, iar principalul se obligă să îi plătească remunerația corespunzătoare activităților desfășurate. Orice remunerație care depinde total sau parțial de numărul ori valoarea contractelor se prezumă a fi un comision.

În conformitate cu art. 1702 Cod civil, agentul comercial este obligat să depună eforturi rezonabile pentru a negocia, în numele principalului, și pentru a încheia contractele cu privire la care

a primit indicații în acest sens, fiind, totodată, ținut să urmeze indicațiile rezonabile ale principalului, în măsura în care acestea nu afectează în mod semnificativ independența sa.

Potrivit art. 1704 alin. (1) Cod civil, agentul comercial are obligația de a ține o evidență corespunzătoare a contractelor negociate sau încheiate în numele principalului.

În același timp, art. 1705 alin. (1) și (2) Cod civil stabilește condițiile în care agentul comercial dobândește dreptul la comision. Astfel, acesta are dreptul la comision pentru orice contract încheiat cu un client pe durata agenției comerciale, dacă acel contract a fost încheiat ca rezultat al eforturilor agentului comercial, inclusiv cu un terț care a fost anterior atras de către agent în calitate de client al principalului în contracte de același fel sau cu un client dintr-o anumită zonă geografică ori dintr-un grup de clienți care au fost încredințați agentului comercial.

Dreptul la comision apare, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, dacă principalul și-a executat sau trebuia să-și execute obligațiile rezultate din contract ori dacă clientul și-a executat obligațiile rezultate din contract sau suspendă executarea în mod justificat.

Prin urmare, pentru admiterea unei pretenții privind încasarea comisionului de agent nu este suficientă invocarea existenței raportului contractual dintre părți sau a unor tranzacții comerciale efectuate de principal, fiind necesară demonstrarea faptului generator al dreptului la comision, a legăturii dintre activitatea agentului și tranzacția concretă, precum și a cuantumului remunerației pretinse.

Sub aspect probatoriu, Colegiul reține că, potrivit pct. 16) al art. 93 Cod fiscal, factura fiscală constituie un formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului sau beneficiarului la livrarea de mărfuri ori prestarea serviciilor.

Conform art. 3 și art. 11 alin. (1) și (3) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, documentul primar reprezintă confirmarea documentară care justifică producerea faptelor economice sau acordă dreptul de a le efectua, certificând producerea unui eveniment economic. Faptele economice se contabilizează în temeiul documentelor primare, care se întocmesc în timpul efectuării faptelor economice, iar dacă acest lucru nu este posibil, nemijlocit după producerea acestora.

Totodată, potrivit art. 12 alin. (1) lit. b) din aceeași lege, documentele primare cu regim special se întocmesc conform formularelor tipizate și se utilizează, între altele, în cazul prestării serviciilor, cu excepția serviciilor financiare prestate de instituțiile prevăzute de lege.

Raportând aceste dispoziții legale la circumstanțele concrete ale cauzei, Colegiul constată că prima instanță a apreciat corect probatoriul administrat și a conchis în mod întemeiat asupra netemeiniciei pretenției privind încasarea sumei de 13 890,65 lei, cu titlu de datorie.

Astfel, deși reclamantul a pretins că suma respectivă reprezintă comisionul de agent datorat pentru serviciile prestate în temeiul contractului de agenție, acesta nu a prezentat un act de prestare a serviciilor aferent sumei revendicate, deși, pentru celelalte tranzacții despre care susține că au fost realizate ca urmare a activității sale, părțile au întocmit și semnat acte de prestare a serviciilor.

Or, din actele de prestare a serviciilor depuse la dosar rezultă că, în cazul tranzacțiilor anterior achitate, părțile au consemnat în mod expres elementele relevante pentru determinarea obligației de plată, inclusiv clientul, numărul și data comenzii, valoarea acesteia, suma încasată de comitent și cuantumul comisionului datorat agentului (f.d. 14-16, 20-29).

Prin urmare, practica contractuală a părților demonstrează că, atunci când serviciile agentului erau prestate și comisionul devenea datorat, acestea erau reflectate prin acte de

prestare a serviciilor și facturi fiscale, documente care permiteau identificarea concretă a tranzacției și determinarea cuantumului remunerației.

În speță, însă, pentru suma de 13 890,65 lei, reclamantul nu a prezentat un asemenea act de prestare a serviciilor și nici alte înscrisuri din care să rezulte, în mod neechivoc, care anume servicii au fost prestate, în legătură cu ce tranzacție au fost prestate, care client a fost atras prin eforturile agentului, precum și modul în care a fost determinat cuantumul comisionului pretins.

Reclamantul a invocat, în susținerea pretenției, actul de verificare privind decontările reciproce dintre părți, întocmit la 16 septembrie 2022 (f.d. 162). Totuși, conținutul acestuia nu este suficient, prin sine însuși, pentru a demonstra existența și temeinicia datoriei pretinse.

Astfel, din analiza actului de verificare rezultă că suma de 13 890,65 lei este asociată facturii fiscale nr. EAA008058716 din 9 noiembrie 2021. Însă simpla reflectare a unei sume în actul de verificare nu demonstrează natura acesteia și nici faptul că suma respectivă reprezintă comisionul de agent datorat în temeiul contractului nr. 06 din 26 octombrie 2020.

De asemenea, Colegiul reține că, potrivit actului de verificare din 12 decembrie 2022 privind decontările reciproce pentru perioada 1 ianuarie 2020- 31 decembrie 2021, prezentat de pârâtă (f.d. 51), sunt reflectate aceleași facturi fiscale și aceleași solduri debitoare și creditoare care se regăsesc în actul de verificare din 16 septembrie 2022, prezentat de reclamant, cu excepția facturii fiscale nr. EAA008058716 din 9 noiembrie 2021. Or, această neconcordanță nu este suficientă pentru a demonstra, în lipsa altor probe coroborative, că suma de 13 890,65 lei reprezintă o datorie a pârâtei față de reclamant cu titlu de comision de agent.

În acest sens, reclamantului îi revenea obligația de a demonstra nu doar existența unei diferențe valorice reflectate într-un act de verificare, ci și temeiul juridic al acesteia, respectiv faptul că suma pretinsă derivă din executarea obligațiilor asumate în cadrul contractului de agenție și reprezintă remunerația datorată pentru serviciile efectiv prestate.

Prin urmare, în lipsa unui act de prestare a serviciilor, a unei facturi sau a altor probe pertinente și concludente care să confirme că suma de 13 890,65 lei reprezintă comisionul datorat pentru o anumită tranzacție realizată ca urmare a activității agentului, pretenția nu poate fi admisă exclusiv în baza actului de verificare.

În consecință, în condițiile în care reclamantul nu a demonstrat prin probe suficiente și concludente faptul prestării unor servicii suplimentare în valoare de 13 890,65 lei, pentru care pârâta nu și-ar fi executat obligația de plată, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia primei instanțe privind netemeinicia acestei pretenții.

Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea comisionului de agent în cuantum de 1 806,98 euro, Colegiul judiciar reține că aceasta a fost întemeiată pe prevederile contractului de agenție nr. 06 din 26 octombrie 2020 și pe invoice-urile aferente tranzacțiilor efectuate la 16 septembrie 2021, 27 octombrie 2021 și 31 martie 2023.

Examinând probatoriul administrat în vederea verificării temeiniciei acestei pretenții, Colegiul constată că, deși reclamantul pretinde că dreptul la comision derivă din tranzacțiile reflectate în invoice-urile menționate, acesta nu a prezentat probe suficiente care să confirme că vânzările de mărfuri și, respectiv, contractele de vânzare-cumpărare încheiate de SC „Panilino” SRL cu The Moldovan Retail Store LTD și SAS Moldovan au fost rezultatul

efectiv al eforturilor depuse de SRL „Stegamax Pro” în calitate de agent comercial. Or, potrivit art. 1705 alin. (1) Cod civil, dreptul agentului la comision nu rezultă din simpla existență a unei tranzacții între principal și un client, ci presupune ca respectivul contract să fi fost încheiat ca rezultat al eforturilor agentului comercial, în condițiile prevăzute de lege.

În speță, Colegiul reține că SRL „Stegamax Pro” a încheiat contractul de agenție nr. 06 abia la 26 octombrie 2020, în timp ce contractele de vânzare-cumpărare pentru export invocate în susținerea pretenției au fost încheiate anterior acestei date. Astfel, contractul de vânzare-cumpărare pentru export nr. 02/2020 dintre SC „Panilino” SRL și The Moldovan Retail Store LTD a fost încheiat la 13 octombrie 2020 (f.d. 87-89), iar contractul de vânzare-cumpărare pentru export nr. 03/2020 dintre SC „Panilino” SRL și SAS Moldovan a fost încheiat la 15 octombrie 2020 (f.d. 95-97).

Prin urmare, în condițiile în care raportul contractual de agenție dintre părți a luat naștere ulterior încheierii contractelor de vânzare-cumpărare menționate, reclamantului îi revenea obligația de a demonstra, prin probe pertinente și concludente, că respectivele relații comerciale au fost inițiate sau atrase prin eforturile sale și că tranzacțiile ulterioare, pentru care solicită comision, se circumscriu condițiilor prevăzute de art. 1705 Cod civil.

Or, simpla împrejurare că, după încheierea contractului de agenție, principalul a continuat relațiile comerciale cu aceiași clienți nu demonstrează, prin ea însăși, că tranzacțiile ulterioare au fost generate de activitatea agentului și nici nu determină automat nașterea dreptului la comision.

Mai mult, în privința invoice-urilor din 16 septembrie 2021 și 27 octombrie 2021, reclamantul nu a prezentat acte de prestare a serviciilor semnate de părți, prin care să fie confirmată prestarea serviciilor aferente tranzacțiilor respective și acceptarea de către principal a obligației de achitare a comisionului.

În asemenea circumstanțe, în sarcina reclamantului revenea obligația de a prezenta alte probe concludente din care să rezulte atât faptul prestării serviciilor de agent în legătură cu tranzacțiile respective, cât și modul concret de determinare a cuantumului comisionului pretins. Or, simpla invocare a cotei de 5% prevăzute în contractul de agenție nu este suficientă pentru stabilirea cuantumului datoriei, în condițiile în care contractul trebuie interpretat în ansamblul clauzelor sale, inclusiv prin prisma pct. 3.4, care urmează a fi avut în vedere la determinarea bazei de calcul a comisionului.

În lipsa unui calcul detaliat și susținut prin documente justificative, instanța nu poate verifica exactitatea cuantumului de 1 806,98 euro pretins cu titlu de comision și nici conformitatea acestuia cu mecanismul de calcul convenit de părți.

În ceea ce privește invoice-ul din 31 martie 2023, Colegiul reține că această tranzacție a avut loc după încetarea raporturilor contractuale dintre părți.

Astfel, la 24 mai 2022 SC „Panilino” SRL a notificat SRL „Stegamax Pro” despre rezoluțiunea unilaterală a contractului de agenție nr. 06 din 26 octombrie 2020, începând cu 1 iunie 2022 (f.d. 55).

Totodată, potrivit pct. 8.6 din contractul de agenție, negociat și semnat de părți, rezilierea contractului urma să conducă la încetarea obligațiilor părților în temeiul acestuia, fără a exonera părțile de răspunderea pentru încălcările produse în perioada executării contractului, inclusiv pentru încălcarea obligației de păstrare a confidențialității.

Prin urmare, pentru tranzacția realizată după încetarea agenției, problema existenței dreptului la comision urmează a fi examinată prin prisma reglementării speciale instituite de art. 1706 Cod civil.

Potrivit art. 1706 alin. (1) Cod civil, agentul comercial poate avea dreptul la comision pentru un contract încheiat cu un client după încetarea agenției comerciale dacă, în esență, contractul constituie rezultatul eforturilor agentului comercial exercitate în perioada în care contractul de agenție era în vigoare și dacă acesta a fost încheiat într-un termen rezonabil după încetarea agenției ori dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 1705 alin. (1) și (2), iar oferta clientului a fost primită de principal sau de agent înainte de încetarea agenției.

Așadar, contrar unei eventuale interpretări potrivit căreia încetarea contractului ar exclude în mod absolut dreptul agentului la comision, legea admite expres posibilitatea acordării comisionului și pentru anumite contracte încheiate ulterior încetării agenției. Însă, în această situație, este necesară întrunirea și demonstrarea condițiilor speciale prevăzute de art. 1706 Cod civil.

În speță, însă, reclamantul nu a prezentat probe din care să rezulte că livrarea mărfurilor efectuată la 31 martie 2023 a constituit, în mod substanțial, rezultatul eforturilor sale depuse în perioada de valabilitate a contractului de agenție.

Mai mult, între data încetării contractului de agenție, 1 iunie 2022, și data tranzacției reflectate în invoice-ul din 31 martie 2023 a trecut o perioadă de aproximativ zece luni. În acest interval, reclamantul nu a demonstrat existența unor acțiuni concrete întreprinse în perioada contractuală care să fi condus în mod direct și substanțial la realizarea tranzacției respective.

În acest context, simplul fapt că SAS Moldovan a fost anterior în relații comerciale cu SC „Panilino” SRL și că SRL „Stegamax Pro” a desfășurat anterior activități în legătură cu acest client nu este suficient pentru a demonstra că tranzacția din 31 martie 2023 constituie rezultatul, în sensul legii, al eforturilor agentului exercitate în perioada de valabilitate a contractului.

În consecință, în lipsa probelor care să confirme că tranzacția din 31 martie 2023 a fost, în mod substanțial, rezultatul eforturilor reclamantului depuse în perioada contractuală sau că oferta clientului a fost primită înainte de încetarea agenției, Colegiul constată că prima instanță a concluzionat întemeiat asupra neîntrunirii condițiilor prevăzute de art. 1706 alin. (1) Cod civil.

Prin urmare, nici în privința tranzacțiilor reflectate în invoice-urile din 16 septembrie 2021 și 27 octombrie 2021 și nici în privința celei din 31 martie 2023, reclamantul nu a demonstrat cumulativ circumstanțele care ar determina nașterea și întinderea dreptului său la comisionul de agent în cuantum de 1 806,98 euro.

În aceste condiții, Colegiul apreciază ca fiind legală și întemeiată concluzia primei instanțe privind respingerea pretenției referitoare la încasarea comisionului de agent în cuantum de 1 806,98 euro, iar argumentele invocate în apel nu sunt de natură să răstoarne constatările instanței de fond.

Din considerentele expuse și având în vedere că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, fiind adoptată cu respectarea normelor de drept material și procesual, iar argumentele invocate de apelantă sunt neîntemeiate și nu sunt de natură să o infirme,

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și de a menține hotărârea primei instanțe, ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. a), art. art. 389-390, CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarate de avocata Tatiana Frunze, în interesele SRL „Stegamax Pro”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 septembrie 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Stegamax Pro” către SC „Panilino” SRL privind încasarea datoriei, a comisionului de agent şi a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Hristina Craveț

Eleonora Badan-Melnic